

MELLÉKLETEK	18
1. melléklet: A település építészeti örökségének jegyzéke.....	18
1.1. fejezet A védelem alatt álló építmények és térelemek.....	18
1.2. fejezet A település építészeti örökségének és közintézményeinek térképe	18
1.3. fejezet A helyi örökségvédelmi adatlap tartalmi minta	19
2. melléklet A településképi szempontból meghatározó területek jegyzéke és lehatárolása.....	20
2.2. fejezet A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolása.....	20
2.2.1 Pápadereske településképi szempontból meghatározó területek - Belterület	20
2.2.2 Pápadereske településképi szempontból egyéb területei – Külterület	21
2.3. fejezet Pápadereske településképi szempontból meghatározó - eltérő karakterű - területek besorolása.....	22
Falusias beépítésű történeti településmag.....	22
Egyéb falusias beépítésű területek	22
Nagy zöldfelületű terület és beépítetlen területek.....	22
Gazdasági területek	22
2.4. fejezet: Településképi szempontból meghatározó eltérő karakterű területek területi építészeti követelményei.....	23
3.melléklet	24
Nyomtatvány településképi szakmai konzultáció emlékeztető	24
FÜGGELÉKEK.....	25
1.függelék Településképi Arculati Kézikönyv (külön dokumentálva).....	26
2.függelék Értékvizsgálat – értékleltár (külön dokumentálva).....	26
3.függelék Településképi szempontból kiemelt területek jegyzéke és lehatárolása.....	26
3.1. Régészeti lelőhelyek:	26
3.4. Településképi szempontból kiemelt területek lehatárolása (térkép 1.).....	27
4. függelék: Növények telepítéséről, fenntartásáról és egyes fajok ellen való védekezésről	29
4.1. fejezet: Tájjelleg megtartására alkalmas növényfajok listája	29
4.2. fejezet: Az idegenhonos inváziós fajok	32
4.3. fejezet: A NATURA 2000 gyepterületek	33
4.4. fejezet: A növényvédelmi tevékenységről.....	33

MELLÉKLETEK

1. melléklet a/2017. (.....) önkormányzati rendelethez

1. melléklet: A település építészeti örökségének jegyzéke

1.1. fejezet A védelem alatt álló építmények és térelemek

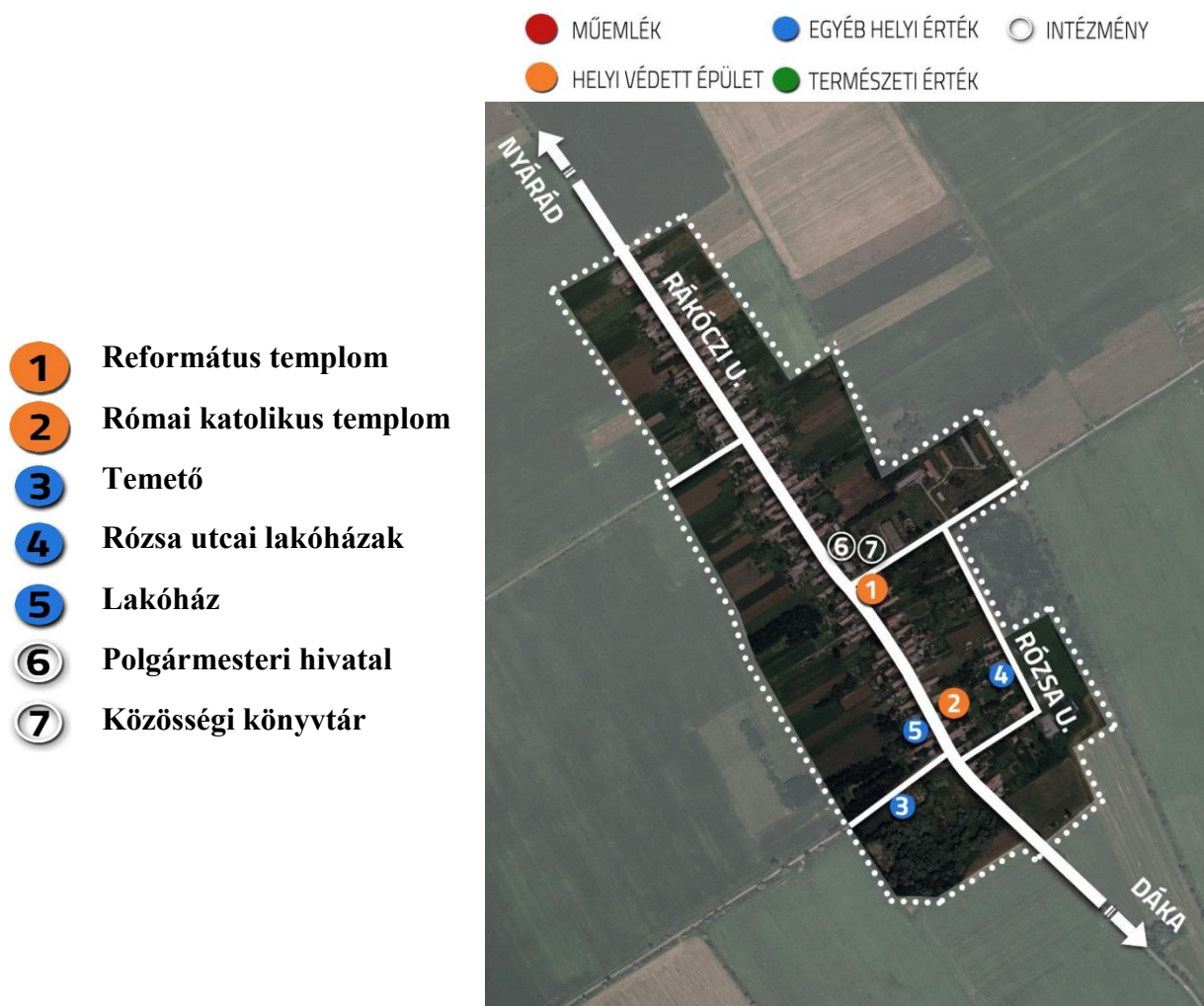
Helyi védett épület, építmény

Építészeti értékvédelem

Sorszám	Véd. kat.	Cím	Megnevezés
1	H	Rákóczi F. u. 15. Hrsz.: 33.	Református templom
2	H	Rákóczi F. u. Hrsz.: 7.	Római katolikus templom
4	H	Rákóczi F. u. 35. Hrsz.: 11.	Lakóház

H - Helyi védelem

1.2. fejezet A település építészeti örökségének és közintézményeinek térképe



1.3. fejezet A helyi örökségvédelmi adatlap tartalmi minta

cím	hrsz	1.
rendeltetés	EOV	
leírás	helyszínrajz	átnézeti helyszínrajz
védendő elemek	korrekciós javaslat,	
érték jellege	védelem jellege	
fénykép	fénykép	

cím	hrsz	2.
rendeltetés	EOV	
leírás	helyszínrajz	átnézeti helyszínrajz
védendő elemek	korrekciós javaslat,	
érték jellege	védelem jellege	
fénykép	fénykép	


2. melléklet A településképi szempontból meghatározó területek jegyzéke és lehatárolása

- a) Falusias beépítésű történeti településmag
- b) Egyéb falusias beépítésű területek
- c) Átalakuló lakóterület
- d) Különleges beépítetlen területek
- e) Gazdasági területek



2.2. fejezet A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolása

2.2.1 Pápadereske településképi szempontból meghatározó területek - Belterület



 településképi szempontból meghatározó területek sajátos építmények elhelyezésére nem alkalmas terület!

 egyéb területek

 belterület határa
 külterület határa

2.2.2 Pápadereske településképi szempontból egyéb területei – Külterület

a) Egyéb beépítetlen mezőgazdasági- és erdőterületek



— — — — — Közigazgatási terület, külterület határa

..... Belterület határa



településképi szempontból nem meghatározó egyéb mezőgazdasági és erdőterületek, sajátos építmények elhelyezésére nem alkalmas terület



településképi szempontból meghatározó területek, egyben a sajátos építmények elhelyezésére alkalmas terület

2.3. fejezet Pápadereske településképi szempontból meghatározó - eltérő karakterű - területek besorolása

(kivonat a Településképi Arculati Kézikönyvből)



- Falusias beépítésű történeti településmag
- Egyéb falusias beépítésű területek
- Nagy zöldfelületű terület és beépítetlen területek
- Gazdasági területek

2.4. fejezet: Településképi szempontból meghatározó eltérő karakterű területek területi építészeti követelményei

	A	B	C	D	E
1.		MEGHATÁROZÓ ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK			
2.	KARAKTER JELLEMZŐK	Falusias beépítésű történeti településmag	Egyéb falusias beépítésű területek	Nagy zöldfelületű terület és beépítetlen területek	Gazdasági területek
3.	beépítés telepítési módja	oldalhatáron álló			szabadonálló
4.	beépítés jellemző szintszáma	fsz, fsz + tt		-	max. 2 építési szint, kivéve a technológiai toronyszerű építmények
5.	kerti építmények	építési helyen belül elhelyezhetőek		-	

3.melléklet a /2017. (.....) önkormányzati rendelethez

Iktató szám:

**Nyomtatvány
településképi szakmai konzultáció emlékeztető**

Készült: dátum: hely: önkormányzati hivatala

Jelen vannak:

.....

Tárgy:

Előadott tervezői javaslatok:

.....

.....

.....

.....

Tervek csatolva: igen nem

Főépítész¹ / Polgármester¹ nyilatkozata

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

aláírások:

ügyfél

ügyfél

.....

főépítész

polgármester

¹ Megjegyzés: A fentiekben rögzített nyilatkozatok kötik a települési önkormányzatot további településképi eljárások során.

1.függelék a/2017. (.....) önkormányzati rendelethez

1.függelék

Településképi Arculati Kézikönyv (külön dokumentálva)

..../2017. (.....) önkormányzati határozattal elfogadva

2.függelék a/2017. (.....) önkormányzati rendelethez

2.függelék

Értékvizsgálat – értékleltár (külön dokumentálva)

..../2017. (.....) önkormányzati határozattal elfogadva

3.függelék a/2017. (.....) önkormányzati rendelethez

3.függelék Településképi szempontból kiemelt területek jegyzéke és lehatárolása²

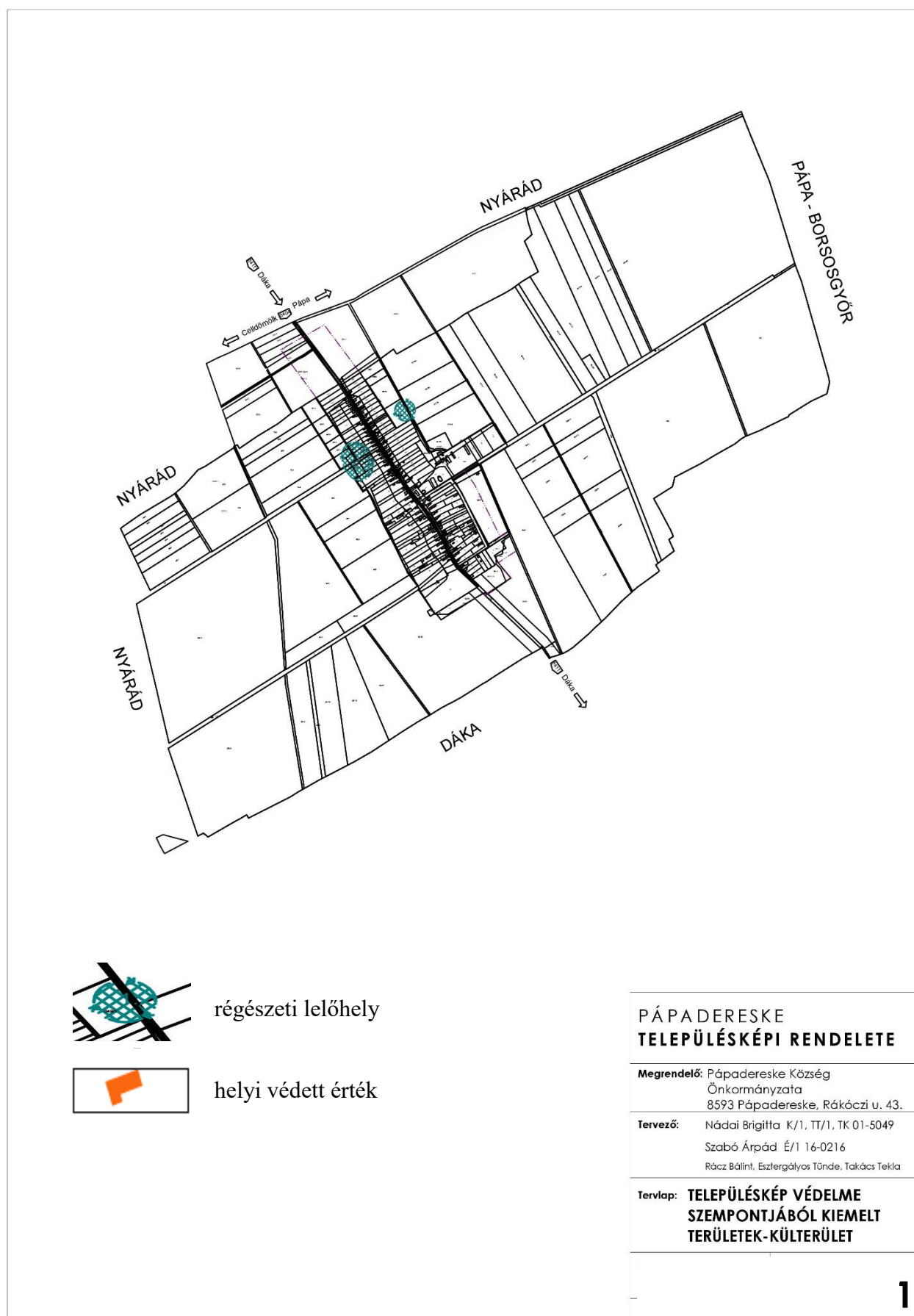
3.1. Régészeti lelőhelyek:

(VMKH VJH Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály - adatszolgáltatása alapján, 2017.)

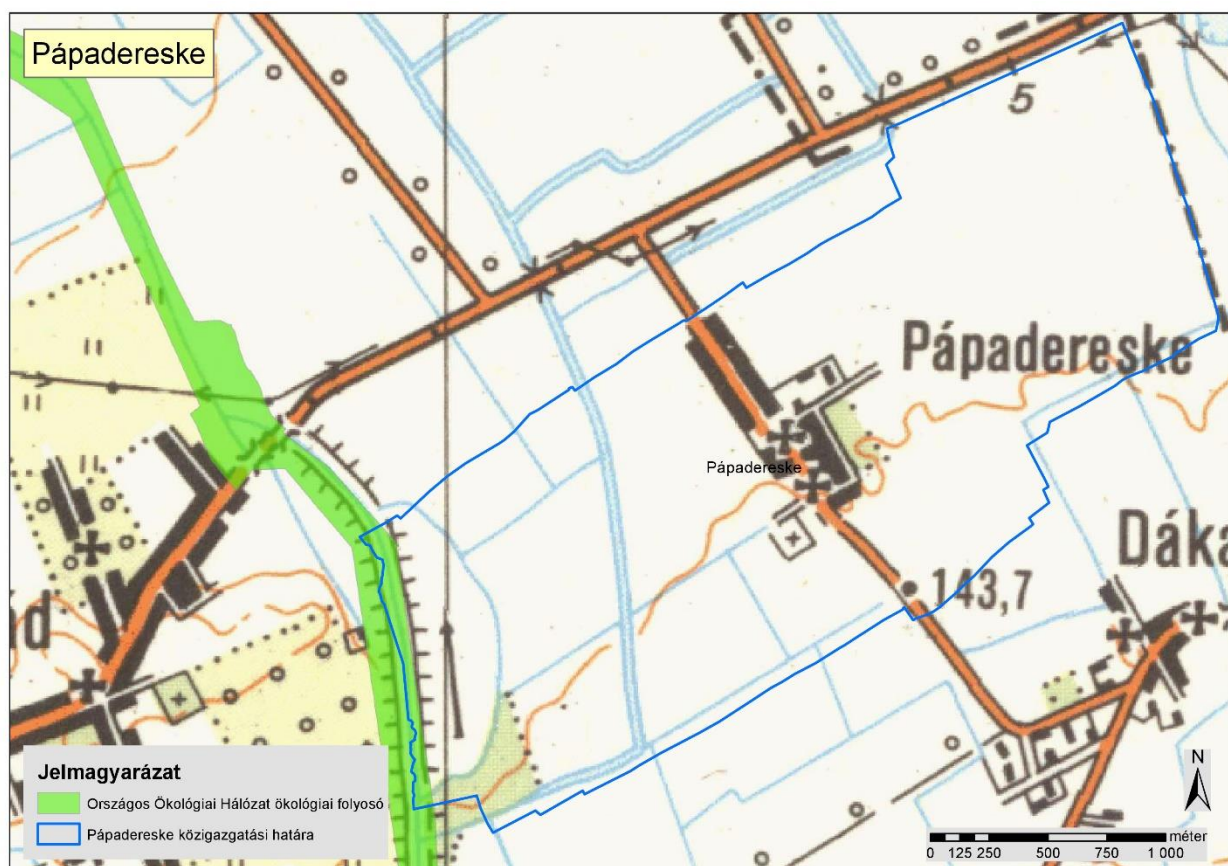
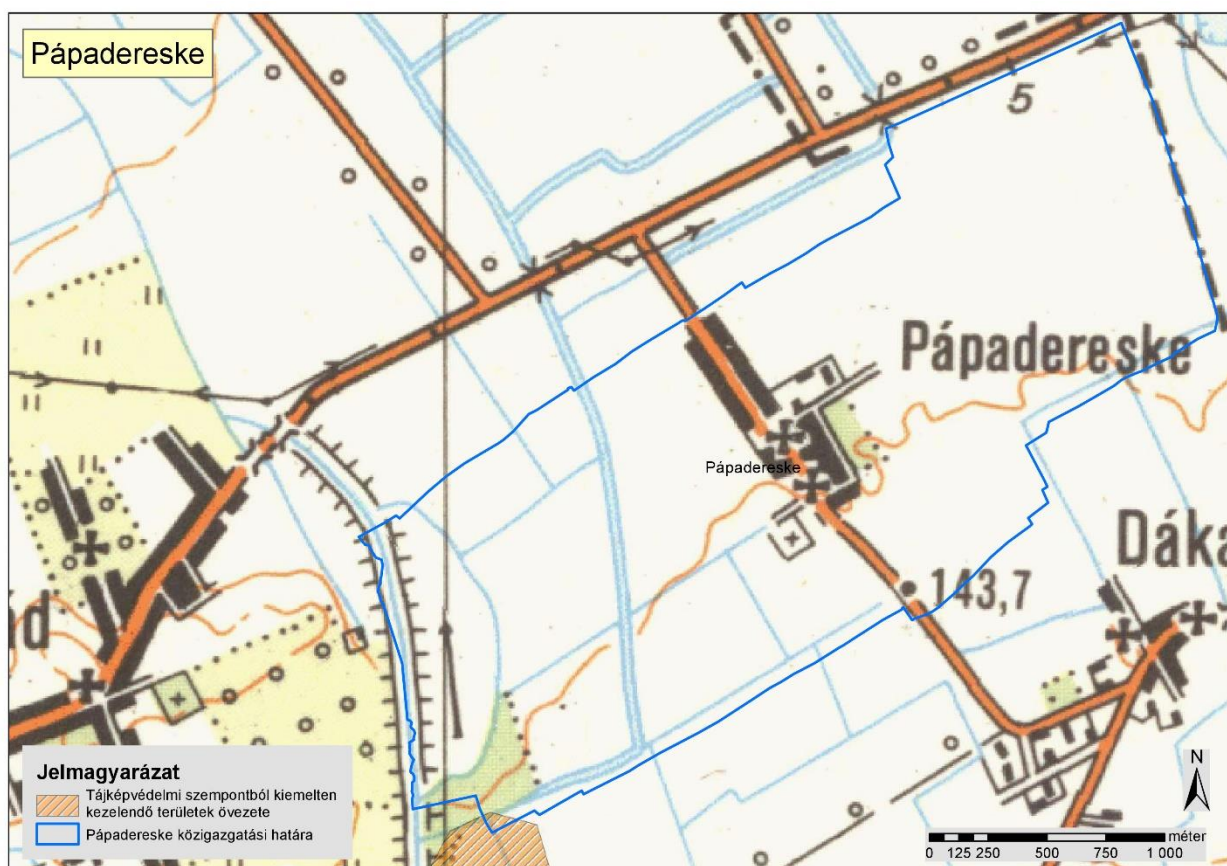
azonosító	település	lelőhelyszám	név	védelem	bírság kategória	védési jogi aktusok	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
8970	Pápadereske	1	Koldus-teleki-dűlő	szakmai			156, 157, 158, 159/1, 159/2, 159/3, 051/3, 050, 051/24, 051/2	525380	218171
8971	Pápadereske	2	Nyugati-Kertalja	szakmai			09/5, 116, 117, 120, 121, 122, 115	525179	217980

² központi adatszolgáltatás alapján készült

3.4. Településképi szempontból kiemelt területek lehatárolása (térkép 1.)



Településképi szempontból kiemelt területek lehatárolása (térkép 2. 3.)



4. függelék: Növények telepítéséről, fenntartásáról és egyes fajok ellen való védekezésről

4.1. fejezet: Tájjelleg megtartására alkalmas növényfajok listája

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park által telepítésre javasolt növényzet (új beültetéseknel alkalmazandó!)

Az alábbi jegyzék ajánlás, a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj megtalálható, alkalmazható. A jegyzék a települési területeken ajánlott növényfajokat, kertészeti kultúrát tartalmazza, nemesített növények alkalmazásával.

Védett fajok nem gyűjthetők és nem telepíthetők!

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyepek létesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepekre Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyepek szélein, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {azoknak kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyepek kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű felületét apró növésű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajszínű ördög szem (*Scabiosa ocroleuca*), kakukkfű (*Thymus sp.*), veronika fajok (*Veronica sp.*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyepek széleinél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növésű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb felület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növésű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus sp.*), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), arany sáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), torpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene sp.*), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis*

matronalis), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), tűzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa sp.*), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszaj (*Antirrhinum majus*), kerti fátyolvirág (*Gypsophila elegans*), báránnyarok (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (*Hypossus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tűztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíbros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágta ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus sp.*), vadkörte (*Pyrus pyraster*), tölgy (*Quercus sp.*), tájfa

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajszibarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus sp.*), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus idaeus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogyoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszítőfák (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus sp.*), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakótelken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyept, néhány árnyékot adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísznövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a lágyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt.

A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petrae*)

- További ajánlott fafajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. manna-kőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madár-birs (*Cotoneaster sp.*), cserszömörce (*Cotinus coggygria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus sp.*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spionosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakóterületeknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltpince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén

megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea sp.*)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtellek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják (*Thuja occidentalis*) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél

(út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

Kerülendő, inváziós növényfajok

Az adventív fajok betelepítését minden áron meg kell akadályozni!

Az adventív fajok ellenőrizhetetlen mértékű szaporodásukkal a növényzet összetételében, a települési és természetes zöldfelületekben óriási károkat okoznak, terjeszkedésük meg nem állítható. Ide sorolható pl. a bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), akác (*Robinia pseudo-acacia*), aranyvessző (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*).

4.2. fejezet: Az idegenhonos inváziós fajok

betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014. EU rendelet alapján

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprűcserje	Baccharis halimifolia
Kaliforniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
Vízijácint	Eichhornia crassipes
Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
Sosnowsky-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
Hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
Fodros átokhínár	Lagarosiphon major
Nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
Sárgavirágú tóalma	Ludwigia peploides
Sárga lápbuzogány	Lysichiton americanus
Közönséges süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
Keserű hamisüröm	Parthenium hysterophorus
Ördögfarok keserűfű	Persicaria perfoliata
Kudzu nyílgyökér	Pueraria montana var. lobata

Várhatóan 2017-ben az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Vékonylevelű átokhínár	Elodea nuttallii
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
Óriásrebarbara	Gunnera tinctoria
Tollborzfü	Pennisetum setaceum
	Alternanthera philoxeroides
	Microstegium vimineum

4.3. fejezet: A NATURA 2000 gyepterületek

fenntartásának földhasználati szabályairól szóló (269/2007. (X. 18. Korm. rendelet alapján

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	Robinia pseudo-acacia
amerikai kőris	Fraxinus americana
bálványfa	Ailanthus altissima
keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
fekete fenyő	Pinus nigra
erdei fenyő	Pinus silvestris
gyalogakác	Amorpha fruticosa
kései meggy	Prunus serotina
zöld juhar	Acer negundo

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	Phytolacca americana
japánkeserűfű fajok	Fallopia spp.
kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
magas aranyvessző	Solidago gigantea
parlagfű	Ambrosia artemisiifolia
selyemkóró	Asclepias syriaca
süntők	Echinocystis lobata

4.4. fejezet: A növényvédelmi tevékenységről

(kivonata a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletből)

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen:

- parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*),
- keserű csucsor (*Solanum dulcamara*),
- selyemkóró (*Asclepias syriaca*),
- aranka fajok (*Cuscuta* spp.).